

CURS ACADÈMIC: 2001-2002

LLICENCIATURA: PERIODISME

CURS: 1º

Codi: 20718

Assignatura: HISTÒRIA DELS MITJANS DE
COMUNICACIÓ SOCIAL

Tipus d'assignatura: Ob

Nº de crèdits: 5

Professorat: Ramon Sala Noguer

Quatrimestre: 2 on

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA:

Proposar els elements fonamentals i bàsics per a situar i analitzar els problemes plantejats pels mitjans de comunicació social com a fenòmens autònoms, generadors de dinàmiques socials, econòmiques o psicològiques, i també com a mitjans de comunicació que són el producte de la història tècnica, econòmica i social en la que es desenvolupen.

TEMARI:

TEMA 1 .- CONSIDERACIONS TEÒRIQUES BÀSIQUES SOBRE LA HISTÒRIA DELS MITJANS DE COMUNICACIÓ SOCIAL.

TEMA 2 .- LES TELECOMUNICACIONS 1. : EL TELÈGRAF ÒPTIC. LA INTERNACIONALITZACIÓ DEL MERCAT. EL TELÈGRAF ELÈCTRIC I LES XARXES CABLEGRÀFIQUES INTERCONTINENTALS

TEMA 3.- LES TELECOMUNICACIONS 2 : EL TELÈFON COM A INSTRUMENT DE CIVILITZACIÓ I FACTOR MULTIPLICADOR DE L'EFICÀCIA SOCIAL.

TEMA 4.- HISTÒRIA DE LA CONSERVACIÓ DEL SO I DE LA DIFUSIÓ SONORA. EL FONÒGRAF: PRIMER MERCAT DE MASSES D'UNA MÀQUINA DE COMUNICAR. LA COMERCIALITZACIÓ EN MASSA DEL DISC

TEMA 5.- LA RÀDIO ("LA COMUNICACIÓ SENSE FILS") : L'AUDIÈNCIA DE LA RÀDIO: NAIXEMENT DE LA INDUSTRIA DE MESURA DE L'AUDIÈNCIA. ELS PROGRAMES DE LA RÀDIO I LA SEVA EVOLUCIÓ. RÀDIO I CONTROL POLÍTIC.

TEMA 6.- HISTÒRIA DE LA IMATGE: DE LA CAMBRA OBSCURA I LA LLANTERNA MÀGICA AL CINEMA. ELS PANORAMES I LA FOTOGRAFIA.

BIBLIOGRAFIA

BÀSICA:

BORDERIA, E; LLACUNA, A i MARTÍNEZ, F. A. : Historia de la comunicació social. Voces, registros y conciéncias. Síntesis, Madrid, 1996.

BRETON, Philippe i Serge PROULX: La explosión de la comunicación, Civilización Ediciones, Barcelona, 1989.

CROWLEY, David i HEYER, Paul : La comunicación en la Historia, Edit. Bosch, Barcelona, 1997.

FLICHY, Patrice: Una historia de la comunicación moderna, Ediciones G.Gili, Barcelona, 1993.

GIOVANNINI, Giovanni: Del pedernal al silicio. Historia de los medios de comunicación masiva, Eudeba, Buenos Aires, 1987.

MATTELART, Armand: La comunicación-mundo. Historia de las ideas y de las estrategias, Fundesco, Madrid, 1993.

MATTELART, Armand: La invención de la comunicación. Ed. Bosch, Barcelona, 1995.

McLUHAN, Marshall: La comprensión de los medios como las extensiones del hombre, Ed. Diana, México D.F., 1971.

POSTMAN, Neil: Divertim-nos fins a morir, Llibres de l'índex, Badalona, 1990.

TIMOTEO ÁLVAREZ, Jesús: Historia y modelos de la comunicación en el siglo XX.El nuevo orden informativo, Editorial Ariel, Barcelona, 1987.

VÁZQUEZ MONTALBÁN, Manuel: Historia y comunicación social, Ed. Crítica, Barcelona, 1997.

WILLIAMS, Raymond (Ed.): Historia de la comunicación. Del lenguaje a la escritura (Vol. 1), y Historia de la comunicación. De la imprenta a nuestros días (Vol. 2), Bosch Casa Editorial, Barcelona, 1992

COMPLEMENTÀRIA:

Durant el curs el professor proporcionarà bibliografia més específica sobre els temes que es vagin exposant a classe. Aquesta bibliografia s'acompanyarà de textos reunits en dossiers sobre l'estat passat i present de la comunicació social i de les seves més significatives transformacions. A aquests materials escrits s'hi afegiran també els materials audiovisuals (vídeos, diapositives, etc.) que els complementaran.

METODOLOGIA DOCENT:

Es tracta de proporcionar als alumnes la informació i les eines necessàries per al coneixement dels mitjans de comunicació que han precedit i configurat el moment actual. Per tant, la classe està construïda sobre formules docents tradicionals com pot ser l'exposició oral, però també en base a la utilització de materials